

Om en Tilføjelse til Straffelovens § 181.

Af Oluf Brüel.

Det vil maaske forundre, at nogen tænker på at give Strfl.'s § 181 en Tilføjelse — denne Paragraf, som i Årtier har været Genstand for de mest vedholdende Angreb såvel fra lægevidenskabelig som fra juridisk Side; nogle holder jo endog på dens fuldstændige Afskaffelse, medens andre — og vel de fleste — udtaler sig for en anden Redaktion af dens Bestemmelser. Jeg har valgt at fremføre mit Forslag som en Tilføjelse til Strfl.'s § 181 og ikke — hvilket vist iøvrigt vilde være det rette — som et Forslag til en helt ny Bestemmelse, en helt ny Paragraf, dels fordi der findes så meget i Æmnet, der er beslægtet med Indholdet af nævnte Paragraf, og dels fordi jeg på den Måde slipper for at tage endelig Stilling til de mange for Tiden så forskellige Anskuelser og således ikke nødsages til at forlade det ganske specielle, der er Genstanden for nærværende lille Opsats. Jeg ønsker blot at slå til Lyd for en lille Tilføjelse til Strfl.'s § 181 gående ud på at Overførelse af Phthiriasis pubis — eller med et mere almindeligt Navn Morpionen — under samme Forudsætninger som de i Paragrafen allerede nævnte blev belagt med en Bødestraf.

Phthiriasis pubis benævnes i Lægevidenskaben den Sygdom, der fremkaldes ved Fladlus eller Morpioner. Dyret er kortere og bredere end Hoved- og Kroplusen og det bageste Fodpar er forsynet med kraftige Klamreklør, med hvilke det holder sig fast omkring Hårene; det forreste Ben-

par, der mangler Klamrekløerne, anvendes til den meget langsomme Gang. Fladlusen bliver lidt over 1 mm lang, Farven er grå eller grågul. Den formerer sig — overordentlig stærkt — ved Æg, som fastklæbes ved Hårene, navnlig Hårene på Genitalia; i sværere Tilfælde findes den også andre Steder på Kroppen, ofte i Armhulerne; den sidder i Reglen med Hovedet boret ned i en Hårsæk, hvor den suger Blod. Blot én drægtig Hun overføres til et andet Individ, er Sygdommen forplantet. Foruden ved Tilstedeværelsen af Dyrene, erkendes Sygdommen på den ulidelige Kløe, deres lige ovenfor beskrevne Virksomhed forårsager, og på de såkaldte Morpionpletter (taches ombrées): Pletter på Huden af varierende Størrelse og blåagtig eller violet Farve; de skyldes giftige Afsondringer fra Lusene og findes aldrig hos Individet, der ikke enten har eller nylig har haft Sygdommen. — Mod et Tillæg af det ovenfor antydede Indhold vil man måske nu indvende, at Phthiriasis pubis er så mild en Sygdom, ja har et så at sige næsten ridicult Præg, at den dårligt passer til § 181. Der skal bemærkes hertil, at Sygdommen, både ved sin Karakter og den Behandling dens Helbredelse nødvendiggør (se straks nedenfor), volder de angrebne megen Gêne, og deres fuldstændige Fjernelse tager i Reglen 3 Uger; og iforvejen omtaler § 181 Sygdomme af så forskelligartet Alvor og Farlighed, at Phthiriasis pubis netop vil danne det følgerigtige nederste Led i Kønssygdommenes Række, idet man begynder med Syfilis og går gennem Gonorrhoe til det ganske ufarlige ulcus venereum; dette sidste kan ganske vist ved sin rent ydre Lighed med den luetiske Primærlesion forvolde Patienten en Del Ængstelse, — men o b j e k t i v t farligt er ulcus molle som nævnt ikke, og det må vel blive det afgørende. — Selv om Phthiriasis pubis ikke nævnes i Lov Nr. 81 af 30. Marts 1906, indser man — helt bortset fra, at nævnte Lov næppe kan anses at udtale sig udtømmende — Berettigelsen af at henføre den under Begrebet »Kønssygdom«; det afgørende Kriterium for disse Lidelser er jo ude-

lukkende Overførelsesmåden, eller rettere den gængse *Smittemåde*; dette Udgangspunkt anerkendes af alle, og det bliver kun at gå et lille Skridt videre i den herigennem angivne Retning, når også *Phthiriasis pubis* henføres under en Bestemmelse, der netop tilsigter at danne en Grænse for Individets Handlefrihed på det her omtalte specielle Område. — Kunde Lov Nr. 81 af 30. Marts 1906 blot anses for så udtømmende, at den tillod en Modsætnings slutning fra sin § 17 vilde en Del være vundet; i denne Paragraf hedder det nemlig: »under Udtrykket *Kønssygdom i denne Lov* indbefattes de i Lægevidenskaben som Syfilis, Gonorrhoea og *ulcus venereum* betegnede Sygdomsformer«; men den lange Praksis, der netop kun har anerkendt de nylig nævnte Sygdomme, taler rigtignok stærkt imod u d e n v i d e r e at indfortolke *Phthiriasis pubis* under Straffelovens vide Udtryk, og også Straffebestemmelsen i s e l v e § 181 vilde i det omhandlede Forhold føles som uforment hård; men at der er Grund til ved en forestående Ændring af Strfl.'s § 181 at tilføje en Bestemmelse om en Bødestraf for Overførelse af *Morpioner*, skal i det følgende forsøges påvist.

Hvad netop Overførelsesmåden angår, er den hyppigere eller i alt Fald ligeså hyppigt som ved de allerede anerkendte *Kønssygdomme*: *Samleje*; således udtaler *Rasch*: »Den (*Ph. p.*) overføres næsten altid ved *coitus*« (*Hudens Sygdomme* S. 27) og *Salomonson* (*Menneskets dyriske Snyltere* S. 52) siger kort og godt om *Fladlusen*: »Opholdssted: *pubes*«; hertil kommer, at Sygdommen har en enorm Udbredelse, navnlig blandt Militæret, hvor det siges, at næsten hver eneste af de værnepligtige er eller har været befængt med *Morpionerne*; endvidere kan fremføres, at den for Behandlingen rationelle Bortfjernelse af *pubes* og i mere haardnakkede Tilfælde af større Dele af Kroppens Hårbeklædning ikke blot er væmmelig og pinagtig for Patientten, men tillige ved sin Påfaldenhed hindrer ham i at søge *Gymnastik*, *Badeanstalter* etc. I visse Befolkningslag får denne Lidelse Lov at brede sig til det utrolige; også fra den enkelte angrebnes

Side negligeres den ofte i høj Grad, ja man har endog set Eksempler på, at Øjenbryn og Skæghår er blevet inficerede. Måske vilde Tilstedeværelsen af en Straffebestemmelse af det antydede Indhold opfordre de befængte til at søge Læge i Stedet for — som under den nuværende Retstilstand meget brugeligt — selv at råde Bod på Ondet ved »Husråd«; den her af Publikum meget anvendte Kviksølvsalve har nemlig ofte forårsaget alvorlige Hudbetændelser og undertiden Kviksølvforgiftning, der i visse Tilfælde har medført Døden (Engelsted); Faren for denne Forgiftning er særlig stor, hvor der ved Dyrenes Virksomhed er opstået Afskrabninger af Huden (Excoriationer) og vædskende Flader. — I alt Fald vilde Straffetruslen sikkert have en stærk Nedgang i Tilfældenes Antal til Følge — og i så Fald kan en sådan Bestemmelses Betydning ikke negeres; både personlig- og folkehygiejnisk vilde den være et Fremskridt.